

OPŠTA PRAVILA O UČESTVOVANJU NA PRIREDBAMA BEOGRADSKOG SAJMA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Sajamske priredbe koje organizuje Beogradski sajam imaju za cilj da omoguće:

1. Izlaganje proizvoda i ponudu usluga iz zemlje i inostranstva namenjenih tržištu.
2. Prikazivanje tehničkih i drugih dostignuća iz privrednih oblasti koje su u programu određene sajamske priredbe.
3. Uspostavljanje i održavanje poslovnih veza i zaključivanje poslovnih ugovora između izlagača i kupaca iz tačke 1. ovog člana.
4. Unapređenje unutrašnje i međunarodne trgovine i poslovno-tehničke saradnje.

Član 2.

1. Sajamske priredbe se održavaju na zatvorenom, poluotvorenom, otvorenom izložbenom prostoru i pripadajućem delu površine reke Save.
2. Beogradski sajam određuje sadržaj, dužinu trajanja i radno vreme pojedinačnih priredbi.

Član 3.

1. Kao izlagači na sajamskim priredbama mogu da učestvuju pravna lica koja se bave proizvodnjom ili prometom robe, odnosno pružanjem usluga, iz privrednih grana za koje se organizuje priredba.
2. Robne grupe proizvoda i usluga koji mogu da budu prikazani na pojedinim sajamskim priredbama utvrđuje Beogradski sajam u skladu sa programom određene sajamske priredbe. Izlaganje proizvoda koji nisu u programu nije dozvoljeno.

II USLOVI UČESTVOVANJA NA PRIREDBAMA

Član 4.

1. Na sajamskim priredbama, po pravilu, mogu da budu izloženi samo nekorišćeni eksponati. Izuzetno, ako to program priredbe predviđa, mogu da budu izloženi muzejski i arhivski primerci, korišćeni i drugi slični eksponati.
2. Na sajamskim priredbama, koje odredi Sajam, može da se prodaje roba na malo, u skladu sa zakonskim propisima.
3. Učesnici na sajamskim priredbama mogu da izlažu u svoje ime i za svoj račun i za račun ili u ime druge organizacije.
4. Zakupljeni izložbeni prostor izlagač ne može da ustupi na korišćenje drugome ni u celini ni delimično - izlagač nema pravo podzakupa.
5. Svi izlagači na sajamskim priredbama su obavezni da se registruju u registru izlagača i za to plate pripadajuću izlagačku upisninu. Sajam definiše sledeće kategorije izlagača:
IZLAGAČI - Pravna lica koji izlažu sopstvene proizvode i za to zakupljuju određeni izložbeni prostor i pravo na registraciju u registru izlagača, kao i pravo na korišćenje svih ostalih usluga koje se nalaze u ponudi Beogradskog sajma. Izlagači svoj naziv ističu na frizu štanda.

SUIZLAGAČI - Ukoliko se na štandu koji je iznajmio izlagač izlažu i eksponati drugih firmi i prisustvuje osoblje tih drugih firmi, one su u obavezi da budu prijavljene kao suizlagači. Suizlagači se prijavljuju na posebnim prijavama za učestvovanje i obaveznu registraciju u registru izlagača i plaćaju pripadajuću upisninu. Suizlagači svoj naziv ističu ravnopravno sa izlagačima na frizu štanda. Ukoliko izlagač prijavljuje suizlagača za učešće i registraciju u registru izlagača, on je u obavezi da uz prijavu priloži i ovlašćenje suizlagača.

INDIREKTNI IZLAGAČI - Ukoliko će na štandu koji je iznajmio izlagač biti izložbeni eksponati neke druge firme, a ne samo brošure, prospekti ili slične publikacije, te firme imaju status indirektnih izlagača. Izlagač je u obavezi da prijavi sve indirektno izlagače. Za svakog indirektnog izlagača, izlagač plaća Sajmu pripadajuću upisninu. Podaci o indirektnim izlagačima se ne unose u registar izlagača pod posebnim slovom, već se prema tekstu koji popunjava izlagač objavljuju u listi predstavljenih firmi. Naziv/i indirektnih izlagača ističu se na posebnom panou u okviru štanda, a ne na frizu. Za prijavljivanje indirektnih izlagača ne mora da se priloži ovlašćenje.

Izlagač ima pravo da istakne nazive firmi suizlagača i indirektnih izlagača na gore navedene načine na svom štandu, samo ako ih je prijavio Beogradskom sajmu. Ako izlagač ne prijavi suizlagače ili indirektno izlagače ili pruži nekompletne podatke u svojoj prijavi, Sajam ima pravo da naplati naknadno od izlagača troškove suizlagačkih upisnina i upisnina za indirektno izlagače.

6. Izlaganje proizvoda koji nisu navedeni u Posebnim uslovima učešća, koji se definišu za svaku manifestaciju Beogradskog sajma ponaosob, nije dozvoljeno.

7. Beogradski sajam utvrđuje, pojedinačno za svaku priredbu, minimum izložbenog prostora koji izlagač može da zakupi.

III PODNOŠENJE I PRIHVATANJE PRIJAVA, DODELJIVANJE IZLOŽBENOG PROSTORA

PODNOŠENJE PRIJAVA

Član 5.

1. Za učestvovanje na sajamskim priredbama podnose se prijave za učestvovanje i obaveznu registraciju u registru izlagača na posebnim obrascima koje izdaje Beogradski sajam.
2. Rok za podnošenje gore navedenih prijava naveden je na materijalima Beogradskog sajma.
3. Prijave za učestvovanje i obaveznu registraciju u registru izlagača moraju da budu svojeručno potpisane od izlagača ili drugog lica koje on ovlasti, u kom slučaju ovlašćenje predstavlja sastavni deo gore navedenih prijava. Prijave za učestvovanje i obaveznu registraciju u registru izlagača moraju da budu overene pečatom koji se koristi u poslovnoj korespondenciji izlagača.
4. Sve rubrike ili pitanja koje sadrže obrasci gore navedenih prijava popunjava izlagač.
5. Prijave za učestvovanje i obaveznu registraciju u registru izlagača smatraju se ugovorima zaključenim između podnosioca prijavi i Beogradskog sajma.

PRIHVATANJE PRIJAVA

Član 6.

1. Beogradski sajam ima pravo da prijavu za učestvovanje prihvati ili ne prihvati, a u pogledu veličine izložbenog prostora da je uveća ili umanj i u zavisnosti od moguće lokacije izložbenog prostora. Uvećanje, odnosno umanjenje izložbenog prostora može da iznosi do 10% od zvanično prijavljene površine izložbenog prostora.

2. Odluku o prihvatanju ili ne prihvatanju prijave za učestvovanje donosi Beogradski sajam u roku od 15 dana, računajući od dana prijema odnosno zavođenja prijave u arhivi Beogradskog sajma, o čemu pismeno obaveštava podnosioca prijave.

3. Ukoliko Beogradski sajam u roku određenom u tački 2. ovog člana Pravilnika ne obavesti podnosioca prijave o svojoj odluci, smatraće se da je prijava za učestvovanje prihvaćena.

4. Izlagač može da povuče podnetu prijavu za učestvovanje samo u roku do 15 dana pod uslovom da Beogradski sajam nije u međuvremenu potvrdio prijem i prihvatanje prijave za učestvovanje shodno tački 2. ovog člana Pravilnika.

5. U slučaju da podnetu prijavu za učestvovanje povuče posle navedenog roka ili potvrde o prihvatanju prijave, izlagač je obavezan da plati Beogradskom sajmu zakupninu za prijavljeni izložbeni prostor, izlagačku upisninu, kao i ostale troškove nastale odustajanjem izlagača. Izuzetno, Beogradski sajam u opravdanim slučajevima može da oslobodi izlagača ove obaveze, u celini ili delimično.

6. U slučaju odustajanja izlagača Beogradski sajam zadržava pravo da slobodno raspolaže dodeljenim izložbenim prostorom koji je bio predmet zakupa.

DODELJIVANJE IZLOŽBENOG PROSTORA

Član 7.

1. Beogradski sajam raspoređuje izložbeni prostor i određuje izlagačima mesto izlaganja. Beogradski sajam zadržava pravo da, ako je to u interesu priredbe, vrši premeštanje izlagača sa već dodeljenog izložbenog prostora na drugu lokaciju.

2. Raspored izložbenog prostora vrši se po principu grupisanja istih ili srodnih privrednih grana, odnosno sličnih ili srodnih eksponata ili po drugim merilima koje odredi Beogradski sajam.

3. Cena za zakup 1m² izložbenog prostora: ostrvskog, čeonog ili ugaonog, koji Beogradski sajam dodeli izlagaču u skladu sa svojim mogućnostima, a na njegov izričit zahtev, uvećava se u odnosu na cenu zakupa izložbenog prostora naznačenu na prijavi za učestvovanje i to:

- A) ostrvski izložbeni prostor (četiri otvorene strane) - za 30%
- B) čeon i ugaoni izložbeni prostor (tri otvorene strane) - za 20%
- C) ugaoni izložbeni prostor (dve otvorene strane) - za 10%

Ukoliko izlagač na dodeljenom izložbenom prostoru postavi štand sa konstrikcijom na više nivoa, obavezan je da dodatno plati i korišćenje spratnih površina. Cena za 1m² površine na nivoima iznosi 50% od cene zakupa neobrađenog izložbenog prostora navedene na prijavi za učestvovanje. Površina na spratovima se utvrđuje na osnovu projekta koji overava Projektni biro Sajma.

4. Vreme korišćenja zakupljenog izložbenog prostora pre početka, odnosno posle završetka sajamske priredbe, utvrđuje Beogradski sajam za svaku priredbu posebno, o čemu blagovremeno obaveštava prijavljene izlagače.

5. Beogradski sajam dostavlja svakom izlagaču podatke o dodeljenom izložbenom prostoru sa odgovarajućom skicom tog prostora.

6. Izlagač se obavezuje da poštuje termin otvaranja, zatvaranja i radnog vremena sajamske manifestacije, a posebno da štand sa eksponatima bude u funkciji do zatvaranja sajamske manifestacije.

7. U slučaju nepoštovanja odredbe iz tačke 6, što zapisnički konstatuje inspektor hale, izlagač se obavezuje da plati penale prema cenovniku Beogradskog sajma.

IV ZAKUPNINA PROSTORA I CENE USLUGA

Član 8.

1. Beogradski sajam utvrđuje cenu zakupa izložbenog prostora, izlagačke upisnine i pojedinačne cene usluga. Potpisivanjem prijave za učestvovanje i obaveznu registraciju u registru izlagača, prijave za izgradnju i uređenje izložbenog prostora, odnosno potpisivanjem zahteva za određene usluge, izlagač prihvata cene Beogradskog sajma.

2. Zakupnina izložbenog prostora i korišćenje usluga Beogradskog sajma plaćaju se na način i pod uslovima utvrđenim na prijavama navedenim u tački 1.

3. Zakupnina izložbenog prostora se obračunava prema bruto površini dodeljenog izložbenog prostora. Pri obračunu zakupnine prostora svaki započeti kvadratni metar se računa kao ceo.

4. Reklamacije na fakture koje je ispostavio Beogradski sajam mogu da se podnose samo u roku od 7 dana po prijemu fakture.

V IZGRADNJA I UREĐENJE IZLOŽBENOG PROSTORA

Član 9.

A. MONTAŽA ŠTANDA

1. Izlagač o svom trošku projektuje, montira, uređuje i demontira svoj štand. Izgradnju i uređenje izložbenog prostora izlagač može izvesti:

- angažovanjem projektnog biroa Beogradskog sajma
- angažovanjem registrovanih izvođača radova na Beogradskom sajmu
- na drugi način

2. Za period pripreme i raspremanja hala izlagači plaćaju obaveznu naknadu zajedničkih troškova. Visina naknade i nosioci obaveze plaćanja po ovom osnovu određeni su cenovnikom Beogradskog sajma.

3. Po obliku, estetskom izgledu i kvalitetu štand treba da odgovara opštoj koncepciji odnosno raspodeli prostora za određenu sajamsku priredbu.

4. Rok za početak montaže štandova Beogradski sajam utvrđuje za svaku sajamsku priredbu posebno. Minimalni rok za početak montaže je 2 dana uoči otvaranja sajamske priredbe, a maksimalni 10 dana.

5. Konstrukcija koja se koristi za izgradnju izložbenog prostora na Beogradskom sajmu mora odgovarati tehničkim i sigurnosnim propisima (naročito u pogledu stabilnosti konstrukcije, električnih instalacija i protivpožarne zaštite) i drugim uslovima utvrđenim ovim pravilima.

Izlagač/izvođač je dužan da, na zahtev odgovornog lica Beogradskog sajma, dostavi ateste i dokumentaciju o licenci konstrukcije koju koristi. Za atipične konstrukcije koje nisu sistemske, potrebno je dostaviti statički proračun.

6. Svaki izlagač/izvođač je dužan da overi projekat štanda u Projektnom birou Beogradskog sajma.

7. Projekat se donosi na overu u tri primerka i treba da sadrži tehničke podatke koji jasno definišu veličinu i visinu projektovanog štanda, u okviru gabarita štanda dobijenog raspodelom prostora, tip konstrukcije i oblike gradnje.

Potrebno je priložiti:

- crtež osnove štanda
- crtež izgleda štanda
- crtež trodimenzionalnog izgleda štanda -3D
- podatke o sajamskoj priredbi (naziv izlagača/izvođača, priredbe, broj hale, broj štanda, osoba za kontakt, telefon, faks, e-mail adresa).

Projekat se predaje u tri primerka ili se može poslati elektronskom poštom (u PDF ili JPG) na e-mail: overaprojekta@sajam.rs. Nepotpuni projekti se ne primaju na overu.

Izlagači koji grade štand sami ili preko registrovanog izvođača, dostavljaju spisak svih radnika koji rade na izvođenju radova (ime, prezime, broj l.k.)

Ukoliko izlagač koristi zid susednog štanda kao svoj, potrebna je pismena saglasnost suseda.

Ako izlagač planira izgradnju spratnog štanda, dužan je da to prijavi u posebnoj rubrici prijave za učestvovanje na sajamskoj priredbi.

8. Izlagač/izvođač je dužan da projekat štanda dostavi projektnom birou Beogradskog sajma na overu najkasnije tri dana pre početka montaže štandova za sajamsku priredbu.

9. Izlagač/izvođač može da započne izgradnju štanda u hali tek pošto overeni projekat podnese na uvid inspektoru hale. Kretanje i boravak ljudi u hali moguće je samo uz identifikacione isprave. Svaki izlagač/izvođač ima pravo na besplatne parking propusnice, koje važe u periodu montaže i demontaže štanda po sledećem ključu:

- Izlagač - do 50m² - 3 kom.
- od 51 do 100 m² - 5 kom.
- preko 100 m² - 7 kom.

Izvođač: na godišnjem nivou - parking*/pešačka i parking**

- do 1000 m² - 5/2 kom.
- od 1001 do 3000 m² - 8/3 kom.
- od 3001 do 7000 m² - 12/4 kom.
- preko 7000 m² - 20/5 kom.

* parking propusnice ne važe za vreme trajanja manifestacije

**pešačka i parking važe i za period trajanja manifestacije

10. Overu projekta obavljaju projektanti projektnog biroa Beogradskog sajma.

11. Projektni biro overava projekat izlagača, ukoliko je u skladu sa odredbama Opštih pravila o učestvovanju na priredbama Beogradskog sajma, tehničkim uslovima i sigurnosnim propisima, najkasnije u roku od 3 dana od prijema podnesenog projekta.

12. Obaveza izlagača/izvođača je da izgrađeni štand u svemu odgovara overenom projektu. Za bitne izmene već prihvaćenog projekta, neophodna je saglasnost projektnog biroa Beogradskog sajma.

13. Pravo na rad u hali izlagač/izvođač ostvaruju ispunjenjem sledećih uslova:

- Da je projekat koji je izlagač/izvođač podneo overen od strane odgovornog lica u projektnom birou

- Da je izlagač/izvođač izmirio sve finansijske obaveze prema Beogradskom sajmu dospеле za plaćanje do tog trenutka

- Da je izlagač/izvođač dostavio spisak lica, sa br. ličnih karata (brojevima pasoša), koja će biti angažovana na poslovima izgradnje i uređenja izložbenog prostora.

14. Izlagač/izvođač je dužan da primerak overenog projekta u hali preda inspektoru hale. Inspektori Beogradskog sajma vršiče poslove kontrole tokom perioda montaže, kako bi sprečili da radove na Beogradskom sajmu izvode neovlašćene firme. Ukoliko se ustanovi da radove izvode neovlašćene firme i lica, Beogradski sajam ima pravo da obustavi dalje radove, a neovlašćena lica udalji iz hale.

15. Radovi na montaži i demontaži štandova obavljaju se po pravilu u vremenu od 08 do 20 časova, u rokovima koji se utvrđuju za svaku manifestaciju. Izuzetno Beogradski sajam može doneti odluku da se navedeno radno vreme produži ili skрати, o čemu je dužan da blagovremeno obavesti izlagače. Štand mora da bude u potpunosti montiran i uređen najkasnije 24 sata pre otvaranja priredbe. U istom roku sva ambalaža mora da bude uklonjena sa štanda od strane izlagača.

16. Ukoliko izlagač (izvođač) ne dovrši štand u predviđenom roku dužan je da prijavi produžetak radova u hali. Zahtev se podnosi kod inspektora hale. Za svaki sat prekoračenja radnog vremena hale izlagaču (izvođaču) se naplaćuje cena radnog sata po cenovniku Beogradskog sajma. Ukoliko izlagač ne ukloni ambalažu sa izložbenog prostora Beogradski sajam ima pravo da to učini o trošku i na rizik izlagača, a po ceni utvrđenoj cenovnikom Beogradskog sajma.

17. Ukoliko izlagač započne izgradnju izložbenog prostora bez odobrenja za rad, Beogradski sajam će bez odlaganja obustaviti dalje radove, odnosno ukloniti izgrađeno na teret i rizik izlagača.

18. Izvođačima radova na izgradnji štandova je strogo zabranjeno svako oštećivanje poda, plafona, zida, stuba ili bilo kog drugog dela hale, prilikom montaže i demontaže štanda. Zabranjeno je zakucavanje, zavrtnanje, lepljenje, zavarivanje, bušenje i sl. na bilo koji deo hale, odnosno iznajmljenu konstrukciju i opremu štanda.

Za izvođenje radova sa materijalima prilikom kojih se stvara otpad u obliku prašine (sečenje, šmirglanje,...) obavezno je korišćenje mašina sa uređajima za usisavanje.

19. Iznajmljeni štand elementi se ne mogu oštećivati, iznositi van štanda ili iz hale, osim uz specijalno odobrenje Beogradskog sajma i izvođača radova. U slučaju štete izlagač je dužan da plati vrednost jednaku gubitku elementa za sva, makar i slučajna oštećenja, kao i 100% cene zakupa za gubitak profita. Sve štete konstatovane se komisijom zapisnikom.

20. Posle završetka montaže štandova i primopredaje uoči otvaranja priredbe ne primaju se reklamacije.

Član 10.

B. TEHNIČKI USLOVI

1. Svaki štand u planu raspodele izložbenog prostora ima svoju posebnu oznaku broj štanda, upisan naziv i mesto izlagača-suizlagača, kvadraturu i obeležena mesta priključka vode, struje, telefona i mesta hidranta za zaštitu od požara.

2. Gabarit štanda je obeležen oznakama na podu hale i štand se montira isključivo u okviru obeleženog prostora.

3. Projekat štanda obuhvata samo zakupljeni prostor. Elementi štanda ne mogu prelaziti gabarite štanda, odnosno biti prepreka evakuaciji ljudi i prolaza interventnih vozila u hitnim slučajevima. Posebno obratiti pažnju pri projektovanju frizova i drugih elemenata štanda od sistema prostornih rešetki (npr. Syma-Orbit) da elementi konstrukcije ne prelaze gabarit štanda ni u horizontalnom ni u vertikalnom planu. Takođe voditi računa da se efektivni izložbeni prostor umanjuje za debljinu spoljnog zida štanda ka susedu.

4. Elementi sistemskih konstrukcija za izradu štanda moraju oblikom i kvalitetom odgovarati standardima za izgradnju ove vrste objekta i svim tehničkim i sigurnosnim propisima. Elementi moraju biti neoštećeni i čisti.

5. Dozvoljena visina konstrukcije pregradnih zidova štanda je 4 m u zatvorenom izložbenom prostoru.

Maksimalna visina elemenata za koju se ne plaća naknada je 4 m.

Za elemente koji prelaze ovu visinu plaća se naknada od 20 EUR/m2 površine postavljene iznad 4m visine.

Izuzetak se može napraviti u slučaju kada izlagač zakupi celu halu, kada se postavlja spratni štand i u drugim posebno ugovorenim slučajevima.

Prilog: **šematski prikaz Zona u halama**

6. Zid štanda ka prolazu ne sme biti duži od 1/3 dužine te strane štanda. Ukoliko je potrebno da bude postavljen duž cele strane štanda, onda se mora povući 0,5 m od granične linije štanda i obavezno rešiti ubacivanjem elemenata vitrina, podijuma, foto materijala ili drugih izložbenih detalja i sa natpisom firme izlagača iznad.

7. Za postavljanje reklamnih kula, frizova, stubova, zidnih panoa čija visina prelazi 4m potrebna je saglasnost Beogradskog sajma (poslovnica propagande i projektni biro Beogradskog sajma). Ovi elementi moraju biti udaljeni najmanje 1m od granične linije štanda sa susedom. Jarbole i zastave nije dozvoljeno postavljati samoinicijativno izvan zakupljenog izložbenog prostora.

8. Ako se štand nalazi uz ogradu galerije hale ili uz stakleni zid hale, zadnja strana štanda mora biti obrađena u beloj boji. Ograda galerija u halama kao i stakleni zidovi hala su reklamni prostori Beogradskog sajma i mogu se, na osnovu zahteva izlagača, koristiti kao integralni deo štanda. Granični zid ka susednom štandu takođe mora biti obrađen u beloj boji. Nije dozvoljeno koristiti zid susednog štanda kao svoj.

9. Natpisi firmi izlagača se postavljaju na lice štanda. Ako štand ima više lica natpis mora da se postavi na svakoj strani štanda. Natpis firme mora biti udaljen od susednog štanda najmanje 1m.

10. Ukoliko štand ima plafonsku konstrukciju, ona mora biti ujednačeno obrađena i sa gornje strane, u svim slučajevima kada je vidljiva.

11. Dozvoljeno je podizanje poda štanda do visine od 20 cm. Podna konstrukcija mora da bude bezbedna za hodanje, montirana tako da ne ošteti pod hale i obrađena po ivicama.

12. Za vreme trajanja sajma, ambalaža se ne sme ostaviti izvan štanda, niti na bilo koje drugo vidljivo mesto, osim na način koji je predviđen za čišćenje hale i štandova u vreme održavanja priredbe.

13. Izlagači su obavezni da u okviru štanda poštuju pravila lojalne konkurencije, dobrog poslovnog ponašanja i utvrđenog kućnog reda. Zabranjene su:

- Glasne demonstracije i prezentacije firme, programa i proizvoda bez prethodne najave i odobrenja organizatora - Najavlivanja, objavljivanja i oglašavanja koja ometaju ostale izlagače

- Sukobi sa konkurencijom, ostalim osobljem i posetiocima sajma

14. Na štandu se ne dozvoljava upotreba zvučnih elektronskih uređaja koji proizvode nivo buke veći od 50 decibela.

15. Električna mreža Beogradskog sajma raspolaže naponom od 220 V monofazne i 3x380 V trofazne naizmenične struje od 50 Hz. Sistem je nulovan.

Priključak za električnu energiju na štandu daje Beogradski sajam po pregledu instalacije koju je izveo izlagač. Ukoliko izlagač ima potrebu za instalisanom snagom većom od 15 kW, dužan je da to najavi blagovremeno uz prijavu, kako bi elektroslužba sajma mogla da obezbedi odgovarajući priključak. Ukoliko instalacija ne odgovara tehničkim propisima, priključak neće biti dat dok se instalacija ne dovede u tehnički ispravno stanje. Posle davanja priključka sa naznačenim tehničkim kapacitetom potrošnje, bilo da je u pitanju rasveta štanda ili demonstriranje eksponata, izlagač ne sme da vrši izmene i dopune na instalaciji, niti da pređe dozvoljeni kapacitet potrošnje, bilo da je u pitanju rasveta štanda ili demonstriranje eksponata.

Vodovodna instalacija Beogradskog sajma ima priključne dimenzije ¾ colia i maksimalni pritisak u mreži od 7 bara. Priključak na instalaciju izvodi isključivo Beogradski sajam.

Prilikom postavljanja tepiha ili izrade podijuma za štand, neophodno je ostaviti dostupna mesta gde se nalaze priključci struje, vode i telefona. Pristup obezbediti prosecanjem tepiha sa tri strane iznad poklopca šahta, kako bi se po potrebi moglo pristupiti mestu priključka. Ukoliko se postavlja podijum, potrebno je ivericu (ili drugi materijal) iseći u obliku poklopca iznad mesta priključaka na štandu.

16. Izlagač je dužan da sve instalacije, uređaje, eksponate i štand održava u ispravnom stanju. Ako se u okviru izložbenog prostora nalazi protivpožarni hidrant ili razvodni orman za struju, pristup do njih mora da bude slobodan. Isto tako mora da bude obezbeđen slobodan pristup pomoćnim izlazima iz hale. Izlagač je dužan da dopusti prolaz vodovodnih creva i ostalih instalacija kroz zakupljeni izložbeni prostor ukoliko na susednim štandovima nema priključaka istih.

17. Za dekoraciju štandova ne mogu se koristiti lako zapaljivi materijali. Udaljenost izvora osvetljenja od zapaljivih površina ne sme da bude manja od 40 cm. Grejna tela i kompresori u halama mogu da se koriste samo uz posebnu saglasnost Beogradskog sajma.

Korišćenje i izlaganje boca punjenih gasovima pod visokim pritiskom nije dozvoljeno. Zavarivanje, lakiranje, letovanje i drugi radovi koji predstavljaju opasnost za izbijanje požara, mogu se obavljati samo uz pismenu saglasnost službe protivpožarne zaštite Beogradskog sajma i uz obavezno poštovanje propisa o zaštiti od požara. Navedeni radovi mogu se obavljati samo u odsustvu posetilaca.

18. Za podizanje reklamnih stubova i objekata na poluotvorenom i otvorenom izložbenom prostoru, izlagač je obavezan da Beogradskom sajmu dostavi projekat sa statičkim proračunom. Ukoliko izlagač sam izrađuje i postavlja podloge, noseće stope ili ležišta za navedene reklamne objekte, obavezan je da ih po završetku priredbe demontira, odnese sa Beogradskog sajma i teren dovede u prvobitno stanje u predviđenom roku za demontažu štanda.

19. Za nepoštovanje bilo koje od navedenih tačaka tehničkih uslova izlagač će snositi sledeće posledice:

- Svi objekti i delovi štanda koji nisu u skladu sa tehničkim uslovima izgradnje će se odmah demontirati o njegovom trošku
- Za sva oštećenja se naplaćuje šteta utvrđena komisijom.

Član 11.

A. DEMONTAŽA ŠTANDA

1. Rok za demontažu štandova i odnošenje eksponata i materijala sa Beogradskog sajma utvrđuje se za svaku sajamsku priredbu posebno. Minimalni rok za demontažu je 1 dan, a maksimalni 5 dana.

2. Početak demontaže utvrđuje se za svaku priredbu posebno u radno vreme hale od 08-20 časova. Izuzetno Beogradski sajam može doneti odluku da se navedeno radno vreme produži ili skрати, o čemu je dužan da blagovremeno obavesti izlagače.

3. Beogradski sajam je ovlašćen da po isteku roka za demontažu, demontira štand ili da demontažu poveri drugom izvođaču, a eksponate i materijal uskladišti na teret i rizik izlagača.

4. Izložbeni prostor mora da bude vraćen Beogradskom sajmu u stanju u kome je predat izlagaču/ izvođaču na korišćenje, što znači da je isti dužan da ukloni sav materijal, izložbene eksponate, opremu i sve predmete bez ostatka sa zakupljenog izložbenog prostora. Otklanjanje oštećenja pada na teret izlagača odnosno izvođača.

5. Oštećenja nastala u vremenu korišćenja izložbenog prostora od strane izlagača utvrđuje komisija koju odredi Beogradski sajam, uz obavezno prisustvo ovlašćenog predstavnika izlagača/izvođača. U slučaju neopravdanog odsustva predstavnika izlagača/izvođača, Beogradski sajam utvrđuje oštećenje samostalno, komisijskim zapisnikom.

6. Van radnog vremena sajamske priredbe koja je u toku, nadzor nad izložbenim prostorima i čuvanje izložbenih eksponata obezbeđuje Beogradski sajam i izlagači u dogovoru sa inspektorskom službom u hali, uz napomenu da se izlagači striktno moraju pridržavati propisanog radnog vremena i rokova za uklanjanje eksponata koji se utvrđuju za svaku priredbu posebno.

VI EKSPONATI

Član 12.

1. Za eksponate koji se izlažu u zatvorenom izložbenom prostoru, a čija visina prelazi 3m, odnosno koji imaju velike gabarite i težinu ili opterećuju osnovu zatvorenog prostora sa više od 500 kg/m2, uz prijavu za učestvovanje obavezno se podnose i podaci o dimenzijama i težini eksponata.

2. Za visoke i teške eksponate (dizalice, kranove i sl.), koji se izlažu na poluotvorenom i otvorenom izložbenom prostoru, posebno je predviđeno demonstriranje njihovog rada, izlagač mora da obezbedi odgovarajuću podlogu ukoliko je potrebna veća nosivost tla od nosivosti predviđene na izložbenom prostoru koji je dodeljen izlagaču. Po završenoj sajamskoj priredbi izlagač je dužan da demontira i odnese sa Beogradskog sajma podlogu i da teren dovede u prvobitno stanje.

3. Izlagač je dužan da uvede neophodne sigurnosne mere za zaštitu ljudi, kao i obezbeđenje imovine Beogradskog sajma i trećih lica, od opasnosti koje mogu da nastanu izlaganjem i demontiranjem eksponata. Eksponati za koje izlagač nije obezbedio neophodne sigurnosne mere ne mogu da budu izloženi na sajamskoj priredbi.

4. Izlagač ne sme da postavlja eksponate izvan izložbenog prostora koji je zakupio.

5. Ako se izlažu prototipovi pojedinih proizvoda to mora da bude vidljivo naznačeno na eksponatu.

6. Na eksponatima namenjenim prodaji na malo, izložbenim za tu namenu na određenim izložbenim prostorima, moraju da budu vidljivo istaknute maloprodajne cene na svakom eksponatu.

7. U poslovnim biroima može da se drži propagandno-reklamni materijal, stručna literatura i odgovarajuća birotehnika potrebna za rad poslovnog biroa.

8. Za vreme montaže, uređenja i demontaže štanda, kao i u radno vreme sajamske priredbe, izlagač o svom trošku sam ili preko Beogradskog sajma obezbeđuje čuvanje eksponata na štandu. Van radnog vremena sajamske priredbe koja je u toku, nadzor nad izložbenim prostorima i čuvanje izložbenih eksponata obezbeđuje Beogradski sajam.

VII OSIGURANJE

Član 13.

1. Na svim priredbama koje se održavaju na Beogradskom sajmu eksponati i druga imovina izlagača moraju da budu osigurani od krađe, oštećenja i slično.

2. Osiguranje eksponata i druge imovine izlagača mora da obuhvati period vremena od istovara robe na Beogradskom sajmu, montaže, trajanja priredbe, demontaže do utovara robe u transportno sredstvo za odvoženje sa Beogradskog sajma.

3. Izlagač može svoju robu da osigura preko osiguravajućeg zavoda u zemlji ili inostranstvu.

4. Odgovornost za štetu nastalu na eksponatima ili drugoj imovini izlagača, ukoliko nisu osigurani na jedan od načina navedenih u tački 3. ovog člana, u potpunosti snosi izlagač.

5. Beogradski sajam ne preuzima nikakvu odgovornost za bilo kakav nesrećni slučaj ni povredu koja bi mogla da se desi izlagačima ili osobama koje oni na bilo koji način angažuju za vreme montaže, trajanja priredbe i demontaže štanda.

VIII ŠPEDITERI I CARINA

Član 14.

1. Teritorija Beogradskog sajma je carinsko područje za inostranu robu koja se izlaže na sajamskim priredbama.

U manipulaciji robom na Beogradskom sajmu inostrani izlagači su dužni da se pridržavaju pozitivnih carinskih propisa.

Svoje odnose sa carinskim organima inostrani izlagači regulišu neposredno preko zvaničnog zastupnika ili preko ovlašćenog špeditera.

2. Neocarinjena inostrana roba, koja se u propisanom roku po zatvaranju sajamske priredbe ne odnese sa Beogradskog sajma, smešta se u carinski magacinski prostor. Odnosi koji nastanu po smeštanju inostrane robe u carinski magacinski prostor regulišu se neposredno između inostranog izlagača, odnosno njegovog zvaničnog zastupnika ili ovlašćenog špeditera i carinskih organa.

3. Inostrani izlagač plaća preko angažovanog špeditera, po cenovniku špeditera, naknadu za smeštaj svoje robe u carinski magacinski prostor.

4. Beogradski sajam ne snosi odgovornost za štetu koja bi nastala na inostranoj robi za vreme skladištenja u carinskom magacinskom prostoru, kao i na prostoru Sajma.

IX PRODAJA IZLOŽENE ROBE

Član 15.

1. Dozvoljeno je ugovaranje prodaje robe izložene na priredbama koje organizuje Beogradski sajam, kao i prodaja na malo robe namenjene širokoj potrošnji na priredbama koje odredi Beogradski sajam u skladu sa zakonskim propisima

Prodana roba ne sme da se odnosi sa Beogradskog sajma niti uklanja sa štanda pre završetka sajamske priredbe, izuzev robe koja se prodaje na malo.

2. Formalnosti oko kupovine i carinjenja inostrane robe obavljaju domaći kupci i inostrani izlagači, odnosno njihov zvanični zastupnik ili angažovani špediter.

X IZLAGAČKE PROPUSNICE I ULAZNICE

Član 16.

1. Za vreme kontrolisanja ulaska na Beogradski sajam izlagač koristi propusnicu, koja daje pravo na slobodan i besplatan ulaz.

2. Na osnovu izlagačke upisnine izlagaču pripada određeni broj izlagačkih propusnica bez naplate. Izlagačima na priredbama Beogradskog sajma pripadaju, u odnosu na zakupljenu kvadraturu izložbenog prostora, i dodatne izlagačke propusnice. Broj dodatnih propusnica utvrđuje se za svaku manifestaciju posebno.

3. Suizlagači koji izlažu u okviru izložbenog prostora nosioca zakupa izložbenog prostora, dobijaju po jednu izlagačku propusnicu bez naplate na osnovu prijave o učestvovanju i obaveznoj registraciji u registru izlagača.

4. Dodatne izlagačke propusnice i ulaznice mogu i da se kupe na Beogradskom sajmu, po cenovniku Sajma.

5. U slučaju zloupotrebe Beogradski sajam će korisniku oduzeti izlagačku propusnicu.

XI PARKIRANJE VOZILA

Član 17.

1. Izlagači mogu, za parkiranje svojih vozila, koristiti parking prostor Beogradskog sajma, pod uslovima koje određuje Beogradski sajam.

2. Na osnovu izlagačke upisnine izlagačima i suizlagačima pripada 1 parking propusnica bez naplate.

3. Za vreme kontrolisanja ulaska na Beogradski sajam izlagač koristi parking propusnicu, koja daje pravo na slobodan ulazak vozila sa vozačem, kao i parkiranje u krugu Sajma.

4. Cena parking propusnice ne obuhvata čuvanje parkiranog vozila, te Beogradski sajam ne odgovara za sve eventualno nastale štete na vozilu.

5. Dodatne parking propusnice mogu i da se kupe na Beogradskom sajmu, po cenovniku Sajma.

6. U slučaju zloupotrebe Beogradski sajam će korisniku oduzeti parking propusnicu.

7. Bez prethodno date posebne pisane saglasnosti Beogradskog sajma izlagači ne smeju koristiti parking prostor Beogradskog sajma u reklamne i promocijske svrhe (postavljanje brendiranih vozila na postolje i sl.)

XII PROPAGANDA I REKLAMA

Član 18.

1. Izlagači imaju pravo da koriste sredstva reklame i propagande na prostoru Beogradskog sajma u okvirima određenim ovim Pravilnikom.

2. Izlagačima stoje na raspolaganju sledeći vidovi reklame i propagande:

- oglašavanje u registru izlagača sajamske priredbe koji se izdaje u štampanom i multimedijalnom obliku (CD-rom),

- oglašavanje u službenim sajamskim publikacijama,

- isticanje reklama na za to predviđenim površinama i objektima Beogradskog sajma i na štandovima iznad visine od 4 metra,

- ostali vidovi propagande Beogradskog sajma (display, video-filmovi, itd.),

- deljenje sopstvenih letaka i reklamnih uzoraka na štandu,

- deljenje sopstvenih letaka i reklamnih uzoraka van štanda,

- kao i drugi vidovi reklame i propagande uz posebnu saglasnost Beogradskog sajma.

3. Uslovi korišćenja reklamno-propagandnih usluga iz tačke 2. ovog člana određeni su cenovnikom Beogradskog sajma ili se posebno ugovaraju.

4. Bez posebne pisane saglasnosti Beogradskog sajma izlagači ne mogu da postavljaju svoje reklamne elemente ili koriste ostale vidove reklame na prostoru Beogradskog sajma.

5. Bez posebne pisane saglasnosti Beogradskog sajma izlagači ne smeju da na prostoru Beogradskog sajma postavljaju reklamne elemente ili koriste ostale vidove reklame trećih lica sa kojima imaju zaključen bilo kakav vid poslovne saradnje (POS materijali i sl.).

6. Bez posebne pisane saglasnosti Beogradskog sajma izlagači ne smeju da na prostoru Beogradskog sajma, a pogotovo na svojim štandovima – zakupljenim izložbenim prostorima, vrše ili daju dozvolu trećim licima da vrše promotivne aktivnosti u korist trećih lica sa kojima izlagači imaju zaključen bilo kakav vid poslovne saradnje (besplatno deljenje promotivnih materijala, pića i hrane u cilju promocije i reklamiranja i sl.).

7. Svi ugovori ili sporazumi koje izlagači zaključuju sa trećim licima, a čiji je cilj reklamiranje ili promovisanje tog trećeg lica, ne obavezuju i ne proizvode pravno dejstvo prema Beogradskom sajmu ni u kakvom smislu.

8. Zvučna reklama i muzika mogu se koristiti u okviru štanda izlagača samo pod uslovom da ne remete poslovanje drugih izlagača, a termin i dužina trajanja posebnih promocija, programa za posetioce, modnih revija i sličnih aktivnosti na štandu moraju unapred biti prijavljeni inspektorima hale i organizatoru sajamske manifestacije.

9. Kod svih prethodno navedenih vidova reklame i propagande dozvoljeno je korišćenje isključivo poslovne reklame i propagande u skladu sa Međunarodnim kodeksom o lojalnom postupanju na polju publiciteta.

10. Izlagač može davati intervjue samo na prostoru svog sopstvenog štanda.

11. Reklamni plakati (osim na sopstvenom štandu) mogu da se postavljaju na samo za to određenim mestima.

12. Za svaku sajamsku priredbu Beogradski sajam po pravilu izdaje registar izlagača. Primerak registra pripada svakom izlagaču bez naplate.

XIII SNIMANJE EKSPONATA I PRIKAZIVANJE FILMOVA

Član 19.

1. Snimanje i fotografisanje za reklamne svrhe na sajamskim priredbama za potrebe izlagača obezbeđuje Beogradski sajam ili drugo preduzeće, odnosno lice, koje izlagač angažuje za snimanje svog štanda pod uslovima koje odredi Beogradski sajam.

2. Beogradski sajam zadržava pravo da bez naknade snima eksponate i štandove i da ih filmuje. Beogradski sajam zadržava i pravo da bez naplate objavljuje reprodukcije ovih snimaka i da snimljene filmove javno prikazuje ili koristi za druge namene.

XIV OVLAŠĆENJA BEOGRADSKOG SAJMA

Član 20.

BEOGRADSKI SAJAM ZADRŽAVA PRAVO DA:

1. Otkáže ili promeni termin održavanja sajamske priredbe, o čemu je dužan da obavesti već prijavljene izlagače najmanje mesec dana pre predviđenog datuma održavanja sajamske priredbe.

Ukoliko prijavljeni izlagači ne otkažu izlaganje u pismenom obliku u roku od 15 dana po prijemu obaveštenja o promeni termina smatra se da su prihvatili novi termin. U slučaju promene termina održavanja sajamske priredbe neće biti umanjenja ugovorenih cena.

2. Proširi ili ograniči sajamsku priredbu po dužini trajanja ili nomenklaturi proizvoda koji mogu da budu izloženi, da određuje dane za novinare, komercijalne dane i vreme posete sajamske priredbe.

3. Odredi cene izložbenog prostora svih usluga, parkinga i ulaznica.

4. Ukloni sa izložbenog prostora, na teret i rizik izlagača, eksponate koji mogu da ugroze ljude i nanesu štetu tuđoj imovini, ako izlagač ne uvede neophodne sigurnosne mere.

5. Zabrani demonstriranje eksponata ako nisu uvedene neophodne sigurnosne mere.

6. Zabrani unošenje u izložbeni prostor eksponata preko dozvoljene visine i težine, ako podaci o visini i težini eksponata nisu naznačeni u prijavi za učestvovanje i potvrđeni od Beogradskog sajma.

7. Ukloni reklamno-propagandni materijal i reklamne objekte postavljene izvan za to određenih mesta.

8. Ukloni sa štanda osoblje izlagača koje se ne pridržava sajamskog reda i da na trošak izlagača postavi svoje osoblje do dolaska zamene osoblja.

9. Obustavi izlaganje izlagaču koji i pored upozorenja Beogradskog sajma ne postupi po odredbama izričito utvrđenim ovim Opštim pravilima, posebno u sledećim slučajevima:

- ako izlagač izlaže eksponate van zakupljenog izložbenog prostora,
- ako izlagač za vreme sajamske priredbe ne održava štand u ispravnom stanju,

- ako izlagač ne obezbedi da osoblje bude na štandu u toku radnog vremena utvrđenog za izlagače za svaku sajamsku priredbu,

- ako izlagač ometa rad ostalih učesnika i posetilaca, naročito ako je to ometanje prouzrokovano preglasnim korišćenjem internog ozvučenja na štandu čiji intenzitet mora biti prilagođen važećim sajamskim standardima (ne veći od 50 decibela),

- ako izlagač dozvoli odnošenje eksponata tokom trajanja sajamske priredbe, izuzev eksponata koji se prodaju na malo,

- ako izlagač koristi propagandni i reklamni materijal koji nije poslovne prirode ili je u suprotnosti sa Međunarodnim kodeksom o lojalnom postupanju na polju publiciteta.

10. Propiše i naplati penale za kršenje pojedinih odredaba ovih Opštih pravila.

11. Imenuje pravna lica ovlašćena za pružanje ostalih usluga na Beogradskom sajmu (špediciju, direkt marketing, catering, logistiku, smeštaj, turističke usluge i sl.).

XV NAKNADA ŠTETE

Član 21.

1. Beogradski sajam ne odgovara za štetu koja bi nastala za izlagača korišćenjem prava Beogradskog sajma u slučajevima koje predviđaju ova Opšta pravila.

2. Beogradski sajam i izlagači imaju pravo na naknadu štete nastale povredama Opštih pravila o učešću na priredbama Beogradskog sajma prema odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

XVI NADLEŽNOST SUDA

Član 22.

1. Na odnose između Beogradskog sajma i izlagača primenjuje se pozitivna pravna regulativa Srbije .

2. Za sve sporove nastale između Beogradskog sajma i izlagača nadležan je sud u Beogradu.

XVII OBAVEZNOST OPŠTIH PRAVILA

Član 23.

1. Opšta pravila o učestvovanju na priredbama Beogradskog sajma su sastavni deo prijave za učestvovanje, obaveznu registraciju u registru izlagača i prijave za izgradnju i uređenje izložbenog prostora, na sajamskim priredbama koje organizuje Beogradski sajam.

2. Odredbe Opštih pravila obavezuju Beogradski sajam i izlagača.

3. Beogradski sajam može za pojedinačne sajamske priredbe da propiše Posebna pravila koja su obavezna za izlagače.

BEOGRADSKI SAJAM